

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Brâncuși.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să inapoiază.

PACEA.

Cearța între frați eră mare. Ne-am batjocurit, ne-am hulit reciproc. Eram gata la ori și ce. Cu teamă și cutremur ne-am dus la sinodul eparhial. Nu ne puteam da seamă de urmări. Biserica eră în pericol, eră aproape să perdem totul, pentrucă de câțiva ani încoace nu ne-am putut înțelege.

Mulți erau îngrijați de soarta bisericii noastre; Căutatu-s'au și până acum calea păcii, folositu-s'au și până acum toate mijloacele pentru a restabili ordinea în biserică, dar înzădar.

Ceea-ce nu s'a putut în decursul unui timp îndelungat, s'a făcut în câteva momente fericite. Când norocul își schimbă pasul, n'aduc ani, ce-aduce ceasul“, s'a adevărit într'un mod strălucit la cele ce s'au petrecut în sinodul eparhial al diecesei Caransebeșului.

Prea nimerit a observat dl protopop al Lugojului în vorbirea sa, că privirea întregului neam românesc eră ațintită asupra noastră, toți așteptau cu nerăbdare și cu îngrijorare cele ce aveau să urmeze, toți erau îngrijați de soarta bisericii.

Mai mult. Se credea, că din sinodul eparhial vom îngropă biserică. Aerul mirosă a cadavre. Dovadă, că corbii naționali, cei de felul lui Birăuț, s'au fost arătat deja pe strădele Caransebeșului și erau pe acolo ca prevestitori ai unor lucruri rele.

Nu așa s'a întâmplat. Darul duhului sfânt s'a pogorât peste membrii sinodului eparhial. Conducătorii celor două partide puternice, gata la orice,

s'au dovedit bărbați luminați, înțelepți, au dat cea mai deplină dovadă despre dragostea, ce o nutresc pentru biserică. S'au dovedit cu toții cărmaci buni în timpuri furtunoase. Naia bisericii era aproape de scufundare, din când în când valuri mari se aruncau să o înghită, dar' tot de atâtea ori cărmacii înțelepți au știut să evite pericolul.

Cu ură, dispreț, neîncredere unii în alții ne-am întrunit în sinodul eparhial, ca frați, în cea mai mare dragoste ne-am despărțit. Și precum Hristos a treia zi a înviat din morți, așa și biserică din dieceza Caransebeșului a eșit din sinodul eparhial înviorată și să sperăm, că vor plecă pe o cale cu totul noauă, pe calea dragostei creștine, carea aduce fericire pentru toți.

Meritul pentru succesul frumos al sinodului eparhial revine în mare parte I. P. Sale domnului arhimandrit Filaret Musta. A condus ședințele cu mult tact și înțelepciune și a fost un prea folositor *parafolger*, care cu multă bunăvoință a dezarmat pe luptători și a produs pacea atât de necesară. Nu l-am văzut niciodată așa. Am putea zice, că până acum nu l-am cunoscut.

S'a discutat frumos, s'au luat toate concluzele în cea mai perfectă înțelegere, toate cu unanimitate. S'a făcut pacea. Aceasta însă nu înseamnă, că noi am făcut totul și acum ne putem odihni pe laurii câștigați. Din contra. N'am făcut nimic, n'am îndreptat multele neajunsuri ivite în biserică noastră. Am arătat numai calea cea

adevărată. Dezbaterile sinodale au fost pline de învățături. Ori-cine s'a putut convinge, că în biserică noastră sunt multe neajunsuri. E totală lipsă de disciplină, din cari izvorăsc multe rele. Prea puțin și-au cunoscut până acum rolul în biserică. Cei buni, Andreii s'au *tupilat* în fața pericolului, iar cei slabi de înger, cei cu conștiință lașă s'au arătat năpraznici, tari, au făcut în biserică ce au voit.

Lucrurile încep a se cristaliza. În sinodul eparhial s'au scos fără cruțare slăbiciunile. S'a purces însă cu multă cruțare, iar cei acuzați au fost destul de precauți să tacă, să recunoască și punându-și mâna pe inimă să gândiască: „*Mea culpa*“.

Stăm din nou înaintea unui eveniment însemnat pentru biserică noastră. În câteva săptămâni vom alege episcop. Dela această alegere atârnă, ca pacea arătată în sinodul eparhial să fie de durată lungă și biserică să înainteze.

Multe sunt combinațiile, mulți sunt pețitorii. Ba avem între pețitori și astfel de indivizi, cari nu sunt vrednici nici să fie în biserică, indivizi fără ori-ce cvalificație morală și intelectuală, cari cred, că câte un bilet de tren, sau camilafca, pusă pe cap la bătrânețe, ajung pentru a pune mâna pe toiagul episcopesc.

Mulți sunt chemați, dar' puțini aleși. Noi avem *alesul* nostru, fiu al diecesei, crescut în morală și n'avem lipsă să alergăm pe la Arad, n'avem lipsă să încredințăm biserică unor indivizi incapabili, cari s'au ridicat în

CHEAG

pentru strângerea brânzei, garantat, nestricăcios, se află în formă de esență în sticle și în pravuri la

„SEVERINEANĂ“
 societate comercială pe acții în
 CARANSEBEȘ.

biserică numai și numai prin certe, pescuind în tulbure.

Membrii sinodului eparhial au dat dovezi de mult tact și înțelepciune, la alegerea de episcop va domni aceeași dragoste creștină, care ne va uni într'un gând spre binele și fericirea bisericii.

Sinodul eparhial.

Ședința III.

În această ședință, după ce dl Dr. P. Ionescu își prezintă propunerile, se trece la raportul conzistorului ca senat bisericesc.

Primul vorbitor e dl Dr. George Dobrin. Nu este prea mulțumit cu morala preoțimei. Pretinde, ca tineretul încă din institutul teologic să fie crescut în morală. Arată apoi, că preoțimea noastră nu se împărtășește în institut de educația necesară pentru viața practică. Pretinde, ca în institut să se propună și cunoștințele de drept și apoi absolventul de teologie să petreacă cel puțin câte 2 ani prin cancelarii, pentru a-și însuși cunoștințele vieții practice. Se începe o discuție destul de vehementă asupra congruei, care ar demoraliza preoțimea. Se aruncă diferite observări ironice, crezându-se, că îl vor atinge pe dl Dr. P. Ionescu, referentul congruei din ministeriul de culte. Eră să izbucnească furtuna. În momentul critic se ridică dl secretar ministerial și în termeni aspri și rezoluți înfierează purtarea *Birăuților*, cari au venit la sinod, ca să producă scandale. Protestau, că o lege sancționată să fie luată în zeflema și să se înțeleagă, că în caz de lipsă, el cu date concrete va arăta, că dacă poate fi vorba de demoralizarea preoțimei, aceea nu este efluxul congruei, ci răul zace în împrejurarea, că unii dintre protopopi *vând* parohiile, și că avem un protopop, care îndeamnă poporul să nu-l mai cheme pe preot la înmormântări și altele. Cuvintele rezolute ale dlui Dr. P. Ionescu au avut efect bun. Ceice doreau scandale și-au dat seama și incidentul s'a aplanat. Din nou s'a început discuția liniștită, numai Birăuț, corbul național, eră din ce în ce mai nervos, pentru că nu se făcea scandal. Ba, zice-se, că acest analfabet ar fi dat partidului național ultimatum, că dacă până Marți la ameză nu vor începe scandalele, *el va pleca acasă*.

La raportul senatului bisericesc a mai vorbit foarte frumos și corect dl Dr. N. Ionescu avocat.

D-sa în cuvinte prea nimerite arată, că de soarta preoțimei până acum nimeni nu s'a îngrijit și își exprimă dorința, ca lucrurile să se schimbe.

Urmează un punct cardinal. La ordinea zilei se pune raportul comisiunii financiare. Să prezintă raportul consistoriului, ca senat episcopesc în legătură cu budgetul diecezei. Discuția o deschide dl Dr. P. Ionescu, secretar ministerial. Face întrebare, că oare cele 473000 cor. sunt încasabile sau nu? Se dau deslușirile de lipsă. Cel mai competent bărbat, referentul episcopesc, dl Aurel Moaca recunoaște, că din suma de sub întrebare mult e neincasabil. După deslușirile primite dl Dr. Petru Ionescu face unele observări la

convenția episcopescă. Reîmprospetează unele propuneri, făcute deja în sinodul eparhial din 1889. Propune ca în text să se zică: „adaus în convenția episcopescă“ și suma anticipată din fondurile diecezei să se reducă la 8000 cor., având episcopul să-și încaseze convenția prin organele sale, pentru că tot anticipând din fonduri și neîngrijind, ca convenția să se și încaseze, ajungem să mâncăm fondurile, ear' convenția rămâne parte neîncasată, parte *nedeportată*. Arată cu citate din protocoalele sinoadelor anterioare, că cu afacerea aceasta atât de însemnată s'a ocupat sinodul în diferite rânduri, dar fără rezultat.

Dl Dr. George Popoviciu încearcă să combată cele afirmate de dl Dr. P. Ionescu. Ne spune, că antevorbitorul nu cunoaște cauza și auzind deslușirile, e sigur, că își va schimba părerea... În firul vorbirii ne spune dl protopop, că noi nu suferim nici o pierdere prin anticiparea și neîncasarea convenției episcopesci, pentru că din spesele de administrare s'a format așa-numitul *fond general administrativ*, care servește pentru acoperirea trebuințelor diecesane. Cele spuse de dl protopop sunt combătute de dl Dr. Nicolae Ionescu, carele prea nimerit observă, că cu camelele dela cele aproape 100,000 cor., restante în convenția episcopescă și spesele deputaților am putea acoperi multe spese de ale instituțiilor noastre. Arată, că cei dela cârmă nu s'au prea îngrijit de finanțele diecezei.

Luând din nou cuvântul dl dr. Petru Ionescu, combate cele zise de dl protopop și arată, că fondul general administrativ există numai pe hârtie, pentru că detragând din active pretenziunile dubioase de 136000 cor., rămâne în fond un minus de circa 20000 cor. După ce vorbește la acest însemnat obiect și I. P. Cuv. arhimandrit și roagă să nu se iee acum în ajunul alegerii de episcop un conclud nefavorabil pentru viitorul episcop, dl dr. Petru Ionescu revoacă partea a doua a propunerii referitoare la reducerea anticipațiunii din convenție și susține partea referitoare la stilizarea acestei poziții.

Ședința IV.

Se continuă discuția asupra budgetului. Dl dr. Petru Ionescu se ocupă cu fondul de ajutorare al văduvelor și orfanilor de preoți și arată, că venitele acestui fond nu se folosesc toate pentru văduve și orfani, pentru că din spesele arătate se folosesc pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor numai 2000 cor., iar pentru lucruri de altă natură peste 16000 cor., și face o observare prea nimerită, că cu tot dreptul s'ar putea naște întrebarea, că oare al cui este acest fond? Arată apoi dl dr. Petru Ionescu, că venitele sesiunilor parhiale vacante nu se pot folosi, decât numai pentru fondul preoțesc, fiind menirea sesiunilor a face parte din dotațiunea preoților. Se începe o discuție agitată, dar plină de demnitate, la care iau parte dr. G. Popovici, dr. Valeriu Braniște, dr. Nicolae Ionescu și referentul Aurel Moaca și toți constată necesitatea de a se regula odată afacerea fondului preoțesc.

Se mai constată prin deslușirile cerute de dl dr. Petru Ionescu, că tot din fondul de ajutorare al văduvelor și orfanilor se dau anual câte 1500 cor. pentru internatul teologic, ceea-ce se recunoaște de procedură necorectă.

În această ședință se naște un incident neplăcut. La o votare dl Ioan Pepa face observarea, că dl dr. Nicolae Petroviciu n'ar avea dreptul de vot. Divergențe de păreri. Se cere cetirea protocolului. Dl notar general cetește protocolul ședinței prime publicat în foaia diecesană. Se constată, că nu e fidel. Tumult. Dl dr. Nicolae Ionescu declară protocolul de *falsificat*, făcând o declarație rezolută, că pentru aceste cuvinte grave trage consecvențele morale și criminale. Se cere originalul protocolului. *Notariul general Ioan Marcu, galben, ca făclia de galbănă ceară, își perduse graiul. Sinodul întreg cere cu insistență originalul*. Se decide a se duce la consistor după original și ședința se ridică pe câteva momente.

Pe coridor vorbe agitate. Lumea nu-și putea da seama de cele întâmplate.

Reîntorcându-se dela consistor domniul Dr. N. Ionescu și Ioan Marcu se cere:

ședință secretă.

Nu suntem autorizați a publică cele petrecute în ședința trecută, atâta ținem să amintim, că *originalul protocolului cu pricină a dispărut și dl Marcu s'a văzut sililit să declare, că dl Dr. N. Ionescu a avut dreptate, când a susținut, că protocolul e fals*, pentru că dsa după autenticarea protocolului a mai adaus cuvintele incriminate. Semnificative au fost cuvintele dlui Marcu, când a zis: „Așa-mi trebuie, dacă...“ Lumea a făcut multe combinațiuni și era părerea generală, că dl Ioan Marcu a căzut jertfă. Incidentul s'a aplanat. Biroul a fost îndrumat să compună din nou protocolul, iar' dl notar Ioan Marcu a tras erusecuențele, și-a dat abdicerea. Atâta mai observăm, că în ședința secretă purtarea *Ilustrității Sale dlui C. Burdea și a dlui Dr. N. Ionescu a fost din toate punctele de vedere neescepționabilă. Ambii și-au dat silința să evite niște urmări grele pentru sinodul eparhial*.

Amintim despre aceasta, pentru că în fișuica „Lupta“ aflăm și decursul ședinței secrete. Așa sunt oamenii de caracter, pun la dispoziția unui analfabet și cele petrecute într'o ședință secretă. Ce le pasă lor de soarta bisericii, numai Birăuț și buzatul său adiunct, demnul fiu al dascălului Molin din Cârnecea, să aibă ce băga în gură.

Știri politice.

Secretarul de stat Sztérényi, a plecat Joi, în 22 I. c., la București. Vineri d. am., s'a subscris definitiv convențiunea vamală și de comerț între Austro-Ungaria și România. Dl Sztérényi, a reprezentat în București guvernul maghiar, la întărirea contractului. După încheiere însă a fost primit în audiență de către Regele României Carol I.

Criza politică dela noi. E știut, că guvernul actual, Wekerle, în care iau parte ministrii: Kossuth, Andrassy și Apponyi, a hotărât, că nu vom ținea bancă comună cu Austria, ci vom face o bancă cu totul separată, neatârătoare de Austria. Austriacii nu vor însă să se despartă de noi, *pentru că ținând bancă împreună cu noi, ei fiind mai tari în comunitate, trag foloase uriase de pe cârca noastră, pe când noi tragem — năcazul*. Guvernul maghiar adecă a făcut propuneri celui austriac, să înființeze și Unga-

ria și Austria câte o bancă neatârătoare una alteia, ș'apoi acestea să se ajute reciproc una cu alta. Austriacii însă nu vor, căci ei să leagă orbește de banca comună. In caz însă, că guvernele nu să vor înțelege, atunci guvernul maghiar e hotărât să abzică.

Noul guvernor al băncii austro-ungare, a fost numit din partea Majestății Sale: dl Dr. *Alexandru Popovici*, care își va ocupa postul său în mod oficios zilele acestea. A fost totodată decorat cu coroana de fer clasa I.

Constituția Bosniei. Din Viena să scrie, că proiectul pentru reorganizarea Bosniei și Herțegovinei, a fost aprobat din partea Maj. Sale. In acest proiect să recunoaște libertatea absolută a cultului mohamedan. Toți cetățenii Bosniei și Herțegovinei sunt considerați de cetățeni Austro-Ungari, având toate drepturile acestora afară de aceia, cari au declarat, că vor să rămână și pe mai departe cetățeni otomani.

Ministrii la Maj. Sa. In 24 I. c., au fost primiți în audiență de Majestatea Sa ministrii Kossuth și contele Apponyi. De prezent nu să știe, ce schimbări se vor întâmpla în politica celui mai apropiat viitor, deoarece vizita și audiențele la Viena a ministrilor sunt dese. Urmarea a fost, că guvernul a și abzis.

14 Aprilie.

De: **Bozgan Florea.**

(Urmare).

Ba ce-i mai mult: că după ce Kossuth pe austriaci îi bătuse, merge păstoriul sufletec în România, și îi aduce de acolo pe Muscani în contra lui Kossuth, tânguindu-se la guvernul străin și la Împăratul: că guvernul românesc n'o prea vrut să-i umble pentru Muscani în dea îndemână.

Astea raporturi în sine încă il pot convinge pe fiecare român adevărat, că câtă dragoste nutriă marele Andrei al naționaliștilor de azi, atât pentru neamul românesc de peste hotară, cât și pentru neamul jertfit de-acasă. — Și eu tot cam aceasta dragoste o văd și la marii naționaliști de azi, cătră amândouă acestea neamuri; căci politica lor cu a marelui Andrei seamănă ca ou cu ou... Căci dau cu socoteala, că naționaliștii mari de azi încă vor fi cugetând: că de ce să nu ne ferim și noi pe contul neamului — precum s'a știut ferici Șaguna: când prin ținuta noastră mai aparem acum și evlavioși față de părinți, și și la vulg ne facem cu renume bun și populari. — Că de ce drac să nu putem ajunge și noi „baroni” și pe pepturi cu „colaine”: când avem la spate mărăhani trei milioane. — Iar ce privește pe cei de peste munți, aceia și așa nu cunosc lucrurile trecutului dela noi, afară doară de Iorga — sau nici el.

Astfel apoi precum păstorul Șaguna și-a dus în perzare și în rătăcire turma; chiar așa o duc azi naționaliștii nostri cei mari... și populari mari... și pioși mari...

Pentru că — [față de prigonirile ungu-rești aduse ca scuză — să nu merg mai departe, ci să iau de exemplu numai pe Macedonenii de azi: cari după constituție cu toții s'au întors la sânul Turciei; ori să-i iau de exemplu pe Bosnieci, cari la 1875

răsculându-se în contra asupritorilor lor, asupra Turcilor păgâni, ei, totuși la 1878 când veni Austria ca să le ocupe țara: uitară de toate celea multe suferințe din trecut, și dederă mână cu Hadji Loia și cu turcii păgâni ca împreună să se scape; — și numai Șaguna a dat mâna cu guvernul străin, tot așa: cum să încumetează și azi ai noștri mari naționaliști de a duce apa pe moara guvernului străin: închinându-se cu toții spre Viena, spre Împăratul, spre Austria acea, pe carea numai amăgiții și corupții și trădătorii de neam o mai țin la viață în cărca țării noastre...

E caracteristic: cum să potrivește la noi zicala cea unguerească, că: „A politikában elkövetett hibának az az átkozott roszt következménye van, hogy az folyton hibát szül”: sau pe românește: „O greșală în politică are acea urmare nefastă: că din ea tot greșeli să nasc“...

Mai trăgând acum conzecințele firești din toate celea premerse, hotărât iasă la iveală: că românii prin Kossuth au fost eliberați atât trupește, cât și sufletește, și, că în Șaguna să întrupează toată istoria neamului nostru ca greșită, și că astfel Șaguna este acel izvor nesecat al greșelilor tuturor ce s'au făcut în trecut de după jurământul lui ca un formal blăstăm, așa și acelora ce să comit azi, și tot așa a celorlalte greșeli ce se vor mai face din politica lui... Și de unde urmează că în trebile bisericesti și școlare să-i dăm toată cinstea numelui lui, — batăr și de sfânt; — dar în trebile politice așa să ne lăpădam de el, ca de ingerul pieririi noastre: care nea prins de suflet și ne apasă ca un strigoi. (Va urmă).

Războiul vamal cu Sârbia.

Mulțămită capetelor luminate conducătoare ale patriei noastre, că spada nu s'a tras din teacă, pustiirea, ce ar fi adus ghiulelele de tunuri și glonțul năpraznic ucigător al armelor, nu a cutremurat văzduhul aducând urgie și moarte în armatele austro-ungare și sârbești. Războiul cu arma, care amenință nefericita Sârbie cu pustiirea finală, ne amenință pe noi cu o mobilizare neplăcută, mulțămită cerului, că vărsarea de sânge s'a încunjurat în mod pacinic. Cu Sârbia încă totuși nu am isprăvit-o cu totul, ci din 1 Aprilie stăm adecă într'un adevărat războiu vamal cu ea. Sârbia, până acum avea un singur târg, unde îi stă calea deschisă, pentru a-și prețui produsele sale, acest târg a fost teritoriul monarhiei noastre. Acest singur târg, dela 1 Aprilie începând le este închis Sârbilor. Sârbia stă deci azi acolo, că nu mai e în stare a exporta nicăiri nimica, fiindu-i toate căile închise cu tarife uriașe de vamă.

Pe baza hotărârei guvernului ministrul de agricultură dl Darányi, în conțelegere cu cel de finanțe și comerț a dat ordin, că:

- importarea vitelor și a cărnei din Sârbia este oprită;
- conzerve, lână spălată, mațe uscate, seu și unsoare topită, ouă, brânză, caș și unt, pachetate în lăzi, legate și sigilate, pentru vânzare sunt slobode; dar numai pe calea Orșovei sau Zimony;
- lână nespălată, oasele sau părul de vite, seul și unsoarea netopită, dacă sunt

pachetate în vase închise și provăzute cu atestat medical, că sunt proveniențe dela vite sănătoase, pentru vânzare prin țară sunt permise pe lângă controla necesară, dar numai pe căile susamintite;

d) la atestale medicilor veterinari ai Sârbiei, e a se adauge o traducere corectă în limba maghiară, legalizată de un medic veterinar maghiar. In atestatul de transport e a se numi țara, la care este menit transportul respectiv cu declarația, că importul în respectiva țară este admis.

Revoluția turcească.

Veștile, ce sosesc din imperiul turcesc sunt din ce în ce mai înfiorătoare. Oștirile Turcilor tineri se adună și concentrează în Ciatalgia. Se telegrafează, că comitetul Turcilor tineri, într'o ședință secretă a condamnat la moarte pe Sultanul Abdul Hamid. — O comisiune de deputați dietali au mers la Ciatalgia, cu intențiunea de a înduplecă la pace pe răsculaț, aceștia însă le strigă înfuriați:

— Ați adus cu voi capul Sultanului? Fără de acest cap nu este pertractare! După multe încordării însă, comisiunea, a plecat fără nici un rezultat. Nime nu e în stare a potoli rășcoala. Posibil, că vor interveni puterile străine cu arma asupra răsculaților.

Sultanul văzând pericolul, ar fi hotărât să abzică de tron în favorul fratelui său Reșad Efendi. De aceea sultanul a dispus, ca yactul său să stee gata de plecare. O parte din servitorime a și părăsit curtea.

— Detașamentul de vânători nr. 17 din Salonichi a ocupat un mare magazin de patrone și prav de pușcă.

TELEGRAME.

— Constantinopolul e un loc al măcelurilor îngrozitoare. Soldații cer capul sultanului. Măcelurile nu mai încetează. Sângele curge din belșug. Creștinii sunt în pericol.

— Un preot turcesc, care a început a vorbi răsculaților, a fost dărăburit, iar bucățile tăiate le-au asvârlit în Bosfor.

— Franța, Anglia și Germania au trimis vase de războiu contra răsculaților. Se așteaptă o încăerarea și un măcel sângeros.

— Din Macedonia vin însă știri îngrijitoare. E de temut, că și aici are să izbucnească o rășcoală, eventual un masacru al creștinilor.

— Bulgaria plănuiește o cursă și intenționează să ațâțe focul revoluției în Macedonia, ca astfel să-și estindă hotarele spre Sud. Puterile mari ale triplei-alianțe au făcut atent guvernul bulgăresc, de a se ținea departe dela orice pas nesocotit.

— Sârbia, deasemenea începe a ferbe din nou, prințul George — se zice — că s'a pus în fruntea bandelor, spre a se răfui cu Turcii. Iată, din prinț, ajuns — bandit.

Așa se vede, că o mână nevăzută lucrează într'acolo, ca să încurce Orientul și Balcanul într'un măcel urgisit, ca apoi mai ușor să poată pune mâna și stăpânirea peste ele, — cel ascuns în tuță.

Chipuri dela sinod.

Sinodul din acest an a fost mai democratic ca toate cele de până acum. Voința poporului sugrumată până acum la alegeri de întreg aparatul consistorialnic s'a putut valida ceva, așa că sinodul n'a fost compus aproape numai din advocați, cum era până acum.

Aici are să se caute rostul împrejurării, că după lăncezire de decenii cu sânguință neîntrecută s'a lucrat mai multe zile decât de obicei și abia Vineri și-a gătat multele agende sinodul.

Tocmai de aceea veseli au plecat acasă deputații, veseli, că au lucrat pentru prosperarea bisericii strămoșești.

*

Pe lângă sinodalnici a acirat câteva zile și găgăuțul de Birăuț. Vecinic îl vedeai împletecându-se ca o rață în jurul bădăranului Barbu.

De oamenii cu greutate în sinod nici n'a îndrăznit să se apropie. Cu Barbu și tovarășii-i nesinodalnici își comunica mintea-i de părăsit.

A fost cea mai jalnică figură dela sinod, care de turbare s'a pus apoi și'n fițuicile lui socialiste din Budapesta a turnat minciuni și defaima la adresa celor mai sărbătoriți oratori ai acestei sesiuni sinodale, precum dl C. Burdia și Dr. P. Ionescu.

*

Așa-mi trebuie, dacă ascult de... a zis amar căindu-se în sinod Marcu, notarul general. A fost adecă prins cu ocaua mică: protocolul primei ședințe dispăruse, iar cece avea, nu era, decât protocolul despre ședința schimbat de Marcu fără ședință. Oare de dragul cui va fi jucat Marcu, așa că a trebuit să se căiască?

Intre ceice fără succes i-au sărit în apărare a fost mai grăbit prota *Pepa*.

GLOSE.

Ni-se comunică semioficios, că părintele arhimandrit Musta a făcut aspre muștrări Lugojenilor, fiindcă n'a putut conduce sinodul cași episcop.

* * *

Fericiți, de trei-ori fericiți sunt sebesenii, vor fi zis sinodalnicii din ăst an. Sara e muzică pretutindeni, iar ziua dacă nu mergi cel puțin câțiva kilometri departe de oraș, te asurzesc trâmbițașii și toboșerii militari, iar pe dâlmă ai vecinic concert... de broaște.

* * *

V-ați făcut toți burdiști, a zis Bucurescu alias Birăuț cătră deputații sinodului.

Oare de aceea a fugit nainte de închiderea sesiunii *socialistul naționalist* din Sebeș, ca nu cumva să se întoarcă iarăși la burdism?...

Nu e așa de mult doar, de când dl Burdea i-a dat voe, ca Birăuț să-l preamăriască la adunare poporală.

NOUȚĂȚI.

Știre personală. Comitele suprem *Carol Fialka* în 1 Mai a. c. pleacă pe timp mai îndelungat la Carlsbad.

Promoțiune. Aflăm cu bucurie, că dl *V. C. Groșoreanu*, în 24 Aprilie n. a fost promovat doctor în științele juridice la universitatea din Cluj. Primească dl Groșoreanu sincerile noastre felicitări.

Congregațiunea ordinară de primăvară a comitatului nostru se va ține la Lugoj în 10 Mai și zilele următoarele 1/210 ore a. m., în sala cea mare a casei comitatense.

Sentință întărită de tabla reg. Am amintit și noi în coloanele foaii noastre, că anul trecut a apărut un articol în foaia nemțească „*Karansebeser Zeitung*“, în care articol a fost vătămată dl. Sa dna Sidonia Burdea. Articolul a fost incruminat pentru vătămare de onoare de cătră dna Burdea. Judecătoria din Caransebeș a condamnat pe dna Elena Jakobich-Popovici — autoarea articolului — la una lună temniță ordinară și 300 cor. amendă în bani. Dna El. Jakobich a apelat la tabla regească din Timișoara și după cum suntem informați, tabla reg. a respins apelația, aprobând sentința dictată de tribunalul de aici. După cum suntem informați dna Elena Jakobich a insinuat recurs de nulitate la Curie. Proprietarii foaii susamintite sunt avizați a publică sentința într'un număr apropiat al foaii lor.

† **Szende Béla**, președintele sedrii organice comitatense după un morb scurt a reposat în 28 Aprilie. — Inmormântarea va fi, în 30 Aprilie după amiază la 4 ore în Lugoj.

Un fapt cinstit și un „stroman“ urît. Am publicat și noi despre discursul contelui Károlyi, fișpanul Aradului, iinut în casa magnaților, referitor la distribuirea ajutorului de stat a preoților români. Din această cauză „*Tribuna*“ din Arad, posibil la porunca cutărui călugăr, care visează și râvnește după mitra episcopescă, — s'a pus și a scris niște bazaconii la adresa contelui Károlyi, pentru care dl conte a trimis doi martori ca să ceară satisfacție dela redactorul responsabil al „*Tribunei*“: stromanul Constantin Savu, care de altcum e un biet tipograf momit și el ca mulți alții din partea lui Russu et. comp. Când însă bietul stroman s'a văzut provocat la duel, l-a lovit amețala și zăpăcit, cum era, abia a putut îngână, că el nu se bate, ci răspunde numai înaintea judecătoriei. Matadorii dela „*Tribuna*“, temându-se, că în fața procurorului „stromanul“ Savu va mai destăinui cine știe ce isprăvuri s'au pus și au îndemnat pe acesta să primească. După aceea s'au dus la martorii contelui Károlyi spunându-le, că „stromanul“ lor, Savu, numai în prima surprindere a făcut susnumita declarațiune Contele Károlyi însă acum a declarat, că cu niște lași nu mai stă de vorbă, cari nu sunt în stare a răspunde cu curagiu pentru scisorile lor, ci numai în ascuns știu să improaște. După cum suntem informați, contele Károlyi a pornit proces cootra „*Tribunei*“.

La un stomac sănătos se recere în prima linie mistuire regulată puternică. Durere însă tocmai în această privință foarte de multe-ori păcătuim și așa obvine stricarea

de stomac, apetit slab la mâncare, insomnii dureri de cap, colică etc. Să nu întârzie deci nime a întrebuiță medicina bună, care atât stomacul cât și întreaga construcție omească o întărește, vindecă și ține în deplină sănătate. Astfel de medicină: sunt adevărații stropi de stomac a lui BRADY, cari de zeci deani, în urma bunului gist și medicina sigulă să întrebuițează cu succes la toate boalele de stomac. Sticla mică în farmacie cu 80 bani. Să ne păzim de imitațiuni.

Jertfa Teușului. Singurul loc de plimbare a publicului din Caransebeș e acesta, care îndeosebi Duminecile și sărbătorile e bine frecventat de publicul din loc, fiind acesta un loc binecuvântat de natură cu cel mai sănătos aer. În 25 I. c., însă un birjar dând biciu cailor, aleargă dând năvală în publicul, care liniștit se plimba; deodată un țipet de femeie și o dșoară pică la pământ fără simțiri. Trăsura a călcat-o, strivindu-i ambele picioare. S'a făcut arătare contra birjarului și ar fi de dorit, ca să i-se aplice cea mai aspră pedeapsă.

Din cauza mizeriei. Locotenentul Cassigly a abzis de rangul de oficer cumpărându-și o moară cu gândul de a să îmboșgăți. Moara i-a ars și bietul om a rămas desnădăduit. În urma acesteia amărât, a luat revolverul și cu un glonț a ucis pe tinăra și frumoasa sa soție, apoi cu un alt glonț s'a pușcat și el căzând alături de iubita sa. Dânsul eră iubit mult în armată, deoarece eră un om diligent și cinstit.

Fată sinucigașă. Maria Orban, fată de 17 ani din Rákosszentmihály, în 2 Aprilie n. dimineață s'a sfădit cu părinții săi și se departă de acasă cu cugetul, că se va sinucide. Cugetul acesta îl și îndeplini. A ieșit lângă moara Pánkát și s'a svârlit înaintea trenului de povară, care trecea pe acolo. Numai decât a murit.

Jefuitori blăstămați. În noaptea Vinerii Patimilor niște jefuitori au desgropat cadavrul unei femei din cimitirul catolic din Cernăuți despoindu-l de obiectele prețioase de pe el.

Învățătoare sinucigașe. Maria Derecskei, învățătoare la școala comunală din Perovova, în 21 Aprilie și-a curmat zilele printr'un glonț de revolver. Cauza sinuciderii încă nu se știe.

Și-a omorît soacra. Achim Muntean, locuitor în Păgânești, trăind rău cu soacra sa Ana Tun, în urma unei certe iscate între ei, zilele trecute ginerele a luat o săcure și a aplicat mai multe lovituri soacrei, care după câteva clipe de suferințe și-a dat sufletul. Pe ucigaș l'au arestat jandarmii.

Între roatele vagonului. Muncitorul D. Kozmeno dela fabrica de cătran din Bocșa-nemțască, pe când încărca un vagon, cu încă 4 ortaci de ai lui, alunecând pe șinele de alături, pe cari manevra trenul de povară, a ajuns între roatele vagoanelor, cari au rețezat piciorul stâng al nefericitului muncitor dela glesne. A fost transportat în spitalul de acolo fără simțiri.

Cadavru unei femei a fost aflat în undele Murășului, în apropierea Barașcei. Cadavrul avea la gât o funie. Se zice, că a fost sugrumată mai întâiu nenorocita, apoi a fost aruncată în Murăș, unde a stat timp de 2 săptămâni.

Sultanul Abdul Hamid a fost dat jos de pe tron. Noul sultan e Mohamed Resad.

Destilare de cătran în Bocșa. Până acum încă nicăieri în patrie nu a fost destilare de cătran. Aflăm acum, că în Bocșanemțească s'a instalat deja de câtră firma Rüdgers începându-și deja activitatea și lucrările spre folosul și spre înaintarea inusuriei din patrie.

Calea ferată Biserica-albă—Bozovici—Jablanița, după cum aflăm ajunge la deplină realizare. Din partea Comunității de avere din Caransebeș a reg. grăniț. Nr. 13, s'a dat deja îngăduință firmei Mandel și Quittner din Budapesta, ca să se ocupe cu planul definitiv, așa că în curând se vor începe și lucrările.

Ingăduință de pregătire. Ministrul de comerț, a dat îngăduință a se face un plan, pentru construirea unui vicinal, între comunele muntoase plecând din gara Marjina, făcând hotarul comunelor Curtea, Petroasa și Crivina până la Poieni.

Damele nu întrebunțează creme și alte unsori ci numai *Kristalinul*, o masă compusă din plante, care înfrumusează pelea și o preface albă ca neaua delatără sbărțiturile, prorumperile petele de ficat etc. dându-i forma tinereții. De căpătat ori și unde. — Prim magazinul pentru ungaria Budapest, Strada Baross Nr. 91. Prețul unei cutii de probă 50 bani, cutii cu 1 și 3 coroane. Săpun de Kristalin 1 cor., pudră de Kristalin 1 cor. Espedări pe poștă zilnic să efectueze.

Prințul George al Sârbiei, — după cum suntem informați, se va pune în fruntea bandelor sârbești din Macedonia.

Pușcat pe mormântul mamei sale. În Panciova s'a pușcat pe mormântul mamei sale tinărul Ferd. H. Din scrisoarea ce a lăsat să constate, că el s'a pușcat în urma unui duel american.

Răzbunare. Locuitorul G. Voinovits din Timișoara, întâlnindu-se zilele trecute cu soția sa, care îl părăsise, scoate un cunț și-l împănă mai de multe ori în pieptul soției sale, care a căzut fără simțiri. Pe soț l-au prins și arestat.

Măcelărirea Armenilor. Se telegrafează din Turcia, că la Adana, mohamedanii răsculațiucid cu o cruzime sălbatică pe orice armean le pică 'n drum. Se zice, că până acum în Adana sunt peste 800 Armeni uciși. Stradele sunt pline de cadavre.

Moșe criminală. În capitală, moșă cu numele Weinstein M., pe lângă plată grasă, a comis o droaie de nelegiuiri cu fete, cari uitate de sine, căutau repararea cinstei vergure, prin ajutorul moșei, care ajută chiar și pe femei măritate la pierderea fructului pântecelor... A pățit-o însă zilele trecute. În urma muncii ei spurcate, fata unui hotelier, care a fost sedusă... a murit în cele mai oribile dureri. S'a aflat însă, că meșteră a fost moșă. A fost arestată.

Atragere atențiunea cetitorilor la publicațiunea aflătoare între anonțuri referitoare la coasele de oșel de St. Anton. — Acela care întru adevăr dorește a introduce coasă bună, să nu întârzie a procura catalogul despre prețurile acestor coase renumite.

Rectificări. În articolul „14 Aprilie” din Nrul premers au obvenit mai multe greșeli de tipar, cari le rectificăm ulterior. În punctul întâiu după motto în alineatul a 5-cea, unde-i vorbă de Kossuth, a rămas afară după cuvintele poporul român următoarea ziceră: deoarece acolo a deslegat de sub jurământul lui „Vlădică-Bălaur” libertatea voinții poporului român. Dintre punctul al 8-lea și 9lea s'a uitat afară următoarea

ziceră: Ba la 3/15 Mai pe câmpul libertății noi ne-am pierdut libertatea voinții și am recăștigat-o aceea la 14 Aprilie 1849 în Dobrițin. În punctul al 9-lea în loc de: Așa ținem să se citează, așa țin eu.

Să se știe că: În Rusia s'a dat poruncă aspră, prin care oprește pe ovrei de a participa la oricare scaldă din Caucaz (Rusia). Totodată oprește, ca între muzicanții, cari delectează publicul la băile din Caucaz, nu e permis a-să află nici un muzicant ovreu.

— Cu ocaziunea zilei onomastice a regelui Carol al României, a mers să-l gratuleze moștenitorul de tron al Austro-Ungariei, în numele M. Sale Regelui nostru; iar în numele împăratului Germaniei l-a gratulat moștenitorul de tron german.

— În săptămâna trecută au emigrat în America 2380 de muncitori din Ungaria între aceștia sunt și 141 Români.

— În Viena 12 ovreiași dela diferite specii de comerț, au mâncat o bună trântă de la un grup de Sârbi, cari își petreceau. Sârbii au fost arestați, pe când bieții vigheți turtesc paturile în spital.

— Dumineca trecută s'au ales doi episcopi noi în România, anume: episcop al Dunărei de jos, a fost ales Nifon Ploieșteanu, fost vicar metropolitan în București. Episcop al Râmnicului, a fost ales: Ghenadie Băcăoanul.

— După Paști se așteaptă la Pesta o deputație de turci sub conducerea unui principe turc, care e fiu al Sultanului, spre a studia instituțiunile politice și economice din Austro-Ungaria.

— În comuna Vespem în urma unui trăsnet au ars 30 case. Paguba se urcă la o jumătate de milion.

— În Dalmația amenință mare foamete pe bietul popor de acolo în urma răului an trecut.

Poșta Redacției.

Rugăm pe toți colaboratorii noștri, să fie cu răbdare. Vom publica pe rând toate corespondențele. Cor. în Căcova. Se va publica la rândul ei, acum e mare îmbulzală de material. Sperăm a scoate foaia de trei ori la săptămână, spre a putea satisface tuturor. Salutare.

Din public.*)

Abuzurile săvârșite pe baza regulamentului nou pentru parohii în dieceza Caransebeș.

Cred, că-i timpul cel mai potrivit, ca să ne cunoaștem oamenii, conducătorii diezei noastre și îndeosebi pe șefii tractuali: protopopii. Cu atât mai vârtos, pentru-că stăm dinaintea dilemei, ori ne îndreptăm dieze, ori o ducem cu totul la peire.

În mai multe articole voi documenta abuzurile săvârșite îndeosebi de protopopi, cari sub pretextul naționalismului făcut-au, ce au vrut.

Măritul Congres în ședința din 7/20 Oct. 1906 sub Nr. 124 congr. 1906 a votat Regulamentul pentru parohii, schimbând din fundament pe cel vechiu ș. a. ridicând cvalificațiunea preoților și împărțind parohiile după numărul sufletelor și nu după venit.

Atât la desbaterea acestui regulament, cât și după intrarea lui în vigoare m'am pus la adunarea datelor.

*) Pentru cele cuprinse aici redacția nu ia răspunderea.

În „Renașterea” s'a combătut regulamentul de un teolog foarte obiectiv.

Între altele s'a scris: „Regulamentul nu este oportun! Stricteța regulamentului nu se va observa, se vor face abuzuri pe baza §-ul 17 alinia c) și f) binemeritându-se cei netrebniți!”

Aceste cuvinte sunt adevărate profeții! Atunci nu credeau celor scrise din simplul motiv, deoarece au apărut în Renașterea. foia dlui dr. N. Ionescu.

Ca să demontez, că cele scrise în Renașterea sunt adevărate, servească următoarele documente ca dovadă:

În Grebenaț, (protopopiatul Vârșetului) parohie de cl. I. se deschide concurs de capelan, la ordinul Ven. Conzistor sub Nrul 719 B. și 5053 B 1907, numai puțin decât cinci paragrafe călcându-se de prota Oprea! Vor zice cetitorii, că e imposibil a desconsidera regulamentul în 5 paragrafi ai lui!

Celce nu crede, cetească concursul:

1. §-ul 7 zice: „Capelanul trebuie să aibă cvalificațiunea recerută pentru parohia respectivă”.

În Grebenați s'a ales preot de clasa III.

2. §-ul 20 zice: „până inclusive cu 8 zile înainte de alegere, concurenții se pot prezenta cu prealabilă încunoștiințare a protopopului”, iar în concursul Grebenațului stă: „cu prealabilă în v o i r e”. Înțelegeți diferența? Va să zică trebuie să te pleci satrapului, ca *ca unui protopretore*, să-ți permită din grația și mila lui să competezi!! Cei cari au pățit-o cu satrapi, o știu mai bine.

3. §-ul 17 zice: „la parohii cl. I. pot concura... cei cu 8 clase gimn. și cu maturitate, și cu cvalificațiunea „distins”.

În Grebenați a concurat un teolog cu 6 clase civile și acelea dela Fekete-Intezet, buctat în teologie și cvalificat din milă cu „suficien”.

4. §-ul 7, alinia a) zice: „Dacă într'o parohie este numai un preot... se poate sistemiza numai o capelanie.

În Grebenați sunt doi preoți.

5. a). §-ul 21 zice: „Sinodul parohial electoral are să urmeze *cel mult în 14 zile* după expirarea termenului de concurs”.

În Grebenaț s'a ținut alegerea la 2 luni, pentru că nu s'a cutezat s'o țină vestitul Oprea, până nu ar fi abzis un recurent.

6. Și ca să se pună coarne concursului s'a scris: „Emolumente sunt: laolaltă 451 cor., zi patru sute cincizeci și una coroane în parohie cu 2 preoți.

Și ce credeți iubiților cetitori, ce este boldul, cauza atâtor, într'un singur concurs? Vă dau răspunsul scurt, înțelegibil: Protopopul Oprea din Vârșet este unchiul capelanului ales, iar acesta este fiul parohului, care, apoi este și bogat în materie! Aceste trei condițiuni au fost destule, ca comitetul parohial, protopopul și consistorul să săvârșiască un atentat contra autonomiei bisericii noastre!

Deci să fac deducția:

Nu este oare mai mare acest abuz săvârșit de un protopop, decât acel motiv ridicat de naționaliști, că guvernul se amestecă în autonomia bisericii, delăturând pe cei cari permit astfel de abuzuri?!

Ce zic membrii sinodului eparhial: Lugojenii la acest atentat?!

Tac, pentru-că Oprea e alor!!

Voi continua! „Teologul”.

Tîrgul de bucate din Budapesta.

— 23 Aprilie 1909. —

I. Cereale.

Grâu, majă m., cel mai frumos	cor.	29.80
" " " " mijlociu	cor.	29.65
" " " " mai slab	cor.	28.70
Săcară, majă m., dela	cor.	20.10—20.40
Orz, " " " "		17.50—18.10
Cucuruz nou " " "		14.90—15.50
Ovăș " " " "		17.20—18.20

II. Producte.

(Prețurile sunt socotite după 100 kilograme și în bani gata.)

Unsoare de porc, dela cor.	—	—135
Slănină,	" "	—108

Casă de vânzare.

Casa Nr. 742 din strada „Spitalului” se vinde din mână liberă numai decât, pe lângă bani gata, aceluia, care ofere prețul corăspunzător.

Casa constă din 3 chilii spre stradă, culină, cămară, antecameră, scaldătoare, podrum și ambit închis cu sticlă. În curte o locuință constatătoare din o chilie și cuină. Grădină mare.

A se consulta cu proprietăreașă

Doamna MAROTHY,
în casa dlui maior Pop.

Important
pentru
cei ce suferă de stomac.

Lipsa de apetit, dureri de stomac, greață, slăbiciune de stomac, mistuire grea, insomni, lipsa de sânge etc., se delătură numai de cât prin renumiții

Stropi de stomac a lui Brady
(BRADY-fele Gyomőrcseppek.)

Mii și mii de epistole de mulțumită și recunoștință
O sticlă mică cu îndrumarea de folosință
80 bani, una mare 1 cor. 40 bani.

== De căpătat în ori-care farmacia. ==

Magazinul principal:

Brady C. Gyógytára a „Magy. Királyhoz”

Wien, I. Bez. Fleischmarkt I. Depot 247, de unde la dorință se trimite gratis interesanta „Broșură specială” după trimiterea a 5 cor. se espedează 6 sticle mici, după trimiterea a cor. 4.50 se espedează 3 sticle mari scutite de porto.

Să ne păzim de — imitațiuni. —
Adevărații stropi de stomac a lui BRADY trebuie să fie provăzuți cu marca de scutire și cu subscrierea de mai sus.

Nr. 19089.
1909.

Provocare

cătră întreaga obște a proprietarilor.

Punctul 2 al §-lui 1 a art. de lege V din anul 1909 referitor la rectificarea catastrului și staverirea percentelor dării de pământ țintește curmarea respective, încetarea împărțirii neproporționate în clasă a singuraticilor pământ, flururi sau hotară întregi.

Rectificarea în acest înțeles a catastrului conform aliniei prime a §-lui 3 din legea sus amintită se face și ordonează la propunerea binemotivată a corpului reprezentativ și a 20 proprietari de pământ din comună.

În urma acestor dispozițiuni a legii provoc corpurile reprezentative și întreaga obște a proprietarilor ca propunerile referitor la rectificarea catastrului dela întrarea în putere a legii mai sus amintite până în 3 luni dar mai târziu până în **1 Iulie 1909** st. n. recomandat și scutit de porto, subscrișului negreșit să le subștearnă.

Că în ce clasă sunt împărțite pământele de present să poate vedea din coalele catastrale.

În propuneri sunt a se înșira toate acele pământ, ținuturi, flururi, a căror rectificare se cer, precum și motivele, că de ce să cere clasificarea respective rectificarea.

Propuneri făcute în general și nemotivate nu se pot pertracta în merit.

Propunerile făcute referitor la rectificarea nu se pot revoca.

În acel caz, când propunerea se face din partea a 20 sau mai mulți proprietari, sub-

scrierile acestora precum și aceia împrejurare, că sunt proprietari de pământ din comună este prin antistia comunală a se testa.

Budapesta, 1 Aprilie 1909.

Dr. Wekerle Sándor,
ministru-presed. și încredințatul cu împlinirea
agendelor ministrului de finanțe.

In evul prezent mai renumită invențiune și masă
de **INFRUMȘETARE**
e din plante
compusul

KRISTALIN

Resultatul e fără păreche, pelea-l consumă și prin această devine netedă, curată și albă. Face să dispară sbărciturile prorum-peretele etc. de pe față, mâni, grumaz și umeri — după ungere de 2—3 ori delătură pistruul, petele de ficat, mitesseri.

KRISTALIN

De mirare întinerește. In apă să desvoaltă pentru-că nu conține materii stricacioase. Prețul 1 cor.

In cutiă de sticlă prețul 3 coroane. Cutia de probă 50 bani. —

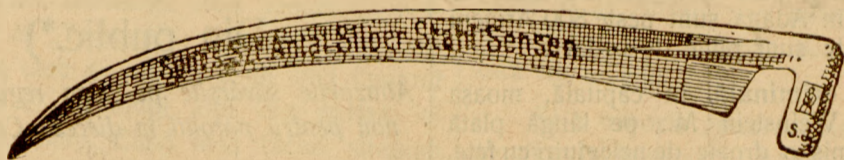

KRISTALIN

Efectul îl idică săpunul Kristalin cu 1 cor. pudrul de plante 1 cor. Să capătă în ori și care farmacie și drogerie. Pe postă espedează: „KRISTALIN” Budapesta, Str. Baross 91.

Comandări zilnic să rezoalvă, alăturându-să și instrucțiune despre cum se folosește.

Cea mai bună coasă în lume

este coasă de oțel de St. ANTON **Sohr Pál Somogy-Szill, Fötér 4.** Coasa de și se poate căpăta singur numai dela oțel de tun St. ANTON fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai mobil metal, un metal special, care este secretul fabriciei.

500 de coroane plătesc celui-ce este în stare să arate o coasă de oțel de tun St. ANTON cumparată dela altă firmă.
1000 de coroane plătesc celui-ce este în stare să găsească între 100 de coase de tun St. ANTON două rele. — Cel-ce are lipsă de o coasă bună și de toată increderea, să nu cumpere o altă coasă, până când nu cere dela vestita firmă de sus catalogul ilustrat, care se trimite oricari gratuit și franco. Cereți un astfel de catalog pe o cartă poștală. Lunile de iaruă

sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei-ce adună comande primesc rabat! Garanță deplină. — Comandându-se 10 bucați, o coasă se dă în cinste.

Serviciu conștințios! Mai multe mii de scrisori pe recunoștință și comande înnoite se pot arăta și pune la dispoziția ori-cui.

Briciu de oțel de diamant

cu garantă de 5 ani, costă 1 frt. 50.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apaduct și mașini agronomice.

Îndrumări și prospecte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

Multe referințe de primul rang.

TELEFON 63—01.

48. szám
kig. 1909.

Publicațiune.

Clasificarea (asentarea) cailor se va ține în 18 Maiu 1909 st. n. pe locul târgului de vite.

Devin deci provocați toți proprietarii de cai, ca cu aceasta în ziua și locul sus amintit la 7 ore dimineața negreșit și cu atât mai vârtos să se presinte căci la caz contrar foarte aspru se vor pedepsi.

Caransebeș, 19 April 1909.

Bordan, primar.

Mersul trenurilor.

Din Caransebeș la Lugoș pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și Duminecă la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și 11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42 min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m. și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Duminica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m. și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim. la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare 57 m. p. m. și la 9 oare 56 m. seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Duminica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accețerat: la 4 oare 53 m. p. m. și la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m. și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m. și la 4 oare 59 m. p. m.

Caransebeș—Bouțari—Hațeg.

Din Caransebeș spre Bouțari pleacă:

Tren de persoane: seara la 6 oare 2 m. și dimineața la 11 ore 22 m. Sosește în Bouțari: seara la 8 ore 40 m., d. am, la 1 oră 59 min.

Din Caransebeș spre Hațeg pleacă:

Tren de persoane: dimineața la 11 ore 22 m. Sosește în Hațeg d. am. la 5 ore.

Din Hațeg spre Bouțari pleacă:

Tren de persoane: Sara la 5 ore 28 min. Sosește în Bouțari la 8 ore și 59 mi. seara.

Din Bouțari spre Caransebeș pleacă:

Tren de persoane: Dimineața la 5 ore 9 min. Sosește la Caransebeș: la 7 ore 30 min. dimineața.

Din Hațeg spre Caransebeș pleacă:

Tren de persoane: Dimineața la 10 ori și 21 minute. Sosește la Caransebeș d. am. la 4 ore 30 min.

!! 100 coroane in numerar !!

solvesc ori și cui, care îmi poate dovedi, că a cumpărat în oareși-careva prăvălie a contingentului așa de ețtin, ca în magazinul lui

GRÜNBERGER S. GÉZA

Caransebeș, Strada principală.

La mine nu acela capătă 10% provisiune. care-mi aduce mușterii, ci fiecare, care târgue la mine primește marfa cu 20% mai ieftin de cât ori și unde, și anume:

Un rând de haine pentru domni stofă veritabilă de Brünn dela	13.— cor.
O păreche pantaloni " " " " " "	3.40 cor.
Un rând de haine pentru prunci " " " " " "	7.— cor.
Un costum pentru prunci " " " " " "	4.— cor.
Un pardisiu " " " " " "	16.— cor.
Pălărie de păr de iepure pentru domni	6.— cor.
Pălării de copii	1.50 cor.
Cravate de mătășă	— .70 cor. în sus
Gulere pentru domni, 1 pereche manchet garantat în 5 foi marca 3 stele	— .80 cor.
O cămașă albă de pique cu piept moale	2.50 cor.
Ghete pentru dame și domni în toate prețurile dela	5—20 cor.
Paletot pentru dame și domnișoare după moda cea mai nouă dela	8—100 cor.

Blouse moderne pentru dame și alte article.

P. T. public din Caransebeș și jur!

Întorcându-mă din călătoria pentru efeptuirea cumpărării n'am cruțat nici o jertfă, numai ca să aduc în toate articolele tot ce e mai nou, modern și mai elegant ce am aflat în și afară de patrie pentru ca așa să pot satisface întru toate clientelei mele.

Mi-am mărit prăvălia și am provăzut-o cu o lumație escelentă și corăspunzătoare a 1000 luminări. Pentru M. st. Dame salon separat, asemenea pentru fiecare articol despărțământ separat așa, că fiecare cumpărător să se poate provedea cu cele trebuincioase comod și fără a fi conturbat.

Haine pentru domni și înaltul cler după măsură fac dela 28 coroane în sus, având și punând la dispozițiune o colecțiune bogată de toffelul de stofă din și afară de țară.

Pentru servirea cât mai ieftin a cumpărătorilor am în magazinul meu mai mult de 5000 rânduri de haine.

Rog deci pe P. T. public ca ori-și-ce article de care are trebuință să le procure în magazinul meu foarte bine asortat. Cu toată stima

Telefon Nr. 29. Grünberger S. Géza. Înființat la anul 1894.

În Ungaria de sud cel mai mare magazin de haine și ghete pentru dame și domni.

Comandele dinafară se satisfac numai decât. — Obiectele neconvenabile se pot schimba în timp de 8 zile sau banii se înapoiază.

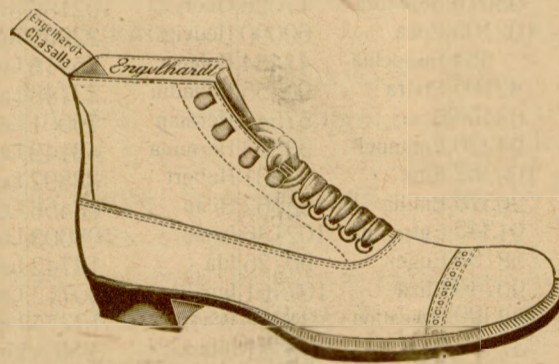
La comandarea de haine e destul măsura în centimetrii peste piept, la pantaloni lungimea dela chiciuri până în călcăi.

R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin pentru domni, dame și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak”,
„Danubia”, „Chasalla”

precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Treiunghiu”.

Face ghete fine, moderne dudă măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

— Reparează prompt și ețtin. —

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai moderate la administrația foii noastre. ::

1,000.000
coroane

Mare norocul la KISS

1,000.000
coroane

Sărguința, munca, ingeniositatea și economizarea mai îndelungată ajută pe om la bani, dar grabnic, pe neașteptate a ajunge la mare avere, numai prin noroc, prin câștig se poate. De aceea cumpără omul bilete de lose, pentru că necontenit e în speranța de a se învârfi.

Cu deosebire sunt căutate losele dela lotăria de clasă reg. ung., deoarece dintre cele 110.000 esmise, 55.000 sigur câștigă, așadară tot a doua losă. Eventualitatea de a câștiga e fără păreche, nu există pe lume lotăria, care ar fi atât de solidă și favorabilă.

Atât la esmitere cât și la tragere, supravegherea și controla o exercitează guvernul, aceasta e cauza, că publicul e cu toată încrederea față de lotăria de clasă.

Norocul e nesocotit! Pe neașteptate vine fericirea a multor oameni! In viața fiecărui om sunt momente când omul și-ar putea ferici și stabilișa norocul. Posibil că numărul dela numele din consemnarea de mai jos se va sorta cu un câștig mai mare la tragerea proxima.

Notă

despre cele 55.000 câștiguri, cari se vor trage în decurs de 6 luni din cele 110.000 lose a loteriei a XXIV. de clasa reg. ung.

Câștigul cel mai mare

1,000.000 cor.

(Un milion de coroane)

	Coroane
1 premiu	600000
1 câștig	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40

55.000 câștig și premiu cor. 14,459,000

Încearcă norocul la noi, pentru că e

MARE norocul la KISS
KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

bank részvénytársaság, a m. kir. szabadalm. osztályosorsjáték főelárusítója.

Centrala:
Kossuth Lajos-utca 13 sz.Filiale:
Erzsébet-körut 22. és Rákóczi-ut 55. sz a.

Cum te chiamă?

Aceste numere norocoase numai la noi se capătă.

Adrian	102104	Corneliu	73224	Ferdinand	37781	Iulia	22957	Lazar	24795	Remus	103124
Adriene	88900	Constanța	39757	Flavia	4220	Izidor	102133	Marius	107476	Roman	23121
Agnesia	8274	Costantin	65952	Filip	106154	Ieca	32051	Marcel	94233	Rozalia	106197
Augustin	4205	Clement	107244	Florian	94963	Iacob	56332	Margareta	79323	Rozaliu	86341
Acersiu	108108	Clarissa	74130	Filomena	26749	Ierina	39743	Malvina	108986	Rudolf	90545
Aladarius	22211	Cezar	95346	Fodor	66918	Ioan	75009	Maria	73386	Salamon	41646
Alois	60115	Cecilia	13163	Francisca	2340	Ionuț	102114	Marcu	74134	Samson	87536
Albert	14769	Carolina	79841	Frida	21354	Ispas	8224	Marina	9812	Samuel	107175
Alfons	34288	Camilia	71111	Filaret	13643	Ionaș	45192	Matei	20056	Simeon	67684
Alfrediu	479	Daniel	67002	Foca	102235	Iosu	56078	Magda	67698	Saulfera	24799
Alice	88059	David	107250	Gabriel	100953	Iosif	94904	Matilda	107497	Saveta	8138
Amalia	102195	Demeter	107479	Gașpar	17013	Iustina	106174	Martin	54402	Scumpina	79344
Ambrus	8357	Damian	9807	Ghiță	8391	Iulia	99067	Melinda	73317	Stefania	67625
Andrei	95345	Dionisie	37783	Gherasim	487	Ioana	60121	Marta	51335	Stefan	102228
Achim	93671	Dan	39442	George	90672	Kamelia	102745	Manasie	24782	Sofia	70484
Ana	73215	Dragan	29482	Ghita	32068	Kamil	17041	Mihai	50474	Sabin	107684
Antonia	8528	Dora	37790	Gligore	39403	Karolina	90538	Maxim	21051	Sabina	100958
Anuța	87473	Dorotea	66393	Gusti	54742	Karol	100963	Manoila	2311	Toma	85669
Amelia	57507	Dimitrie	106933	Gizela	22163	Katița	45591	Milan	22403	Teodor	50455
Arsenie	40640	Damasc.	29343	Grațian	102146	Katalin	90688	Miron	102701	Teofil	106038
Athanas	102215	Eduard	4406	Geza	21375	Kosma	108386	Naum	52603	Tanasie	44717
Arcutie	3355	Edith	108028	Gabriș	73313	Klara	27994	Neti	102157	Terezia	22250
Aron	23141	Ervin	80133	Gruia	108104	Klotilda	8300	Natalia	20068	Titus	21516
Avram	87350	Efreim	13281	Grigoraș	50551	Krina	34295	Nuța	29845	Traian	102278
Alexandru	96069	Emilian	107657	Grozea	90809	Kornelia	107460	Neli	56056	Trandafir	19111
Augusta	98619	Emilia	8389	Gustav	82604	Kornel	96055	Nesti	102132	Trifon	81210
Aureliu	95016	Eleonora	17026	Georgița	102186	Kristof	65972	Nicolae	27181	Timotei	106059
Axenti	102105	Enea	60090	Hedvig	22965	Kristina	84618	Nina	93673	Teodora	27117
Blaj	684	Eudochia	41484	Helena	75918	Ludovic	107239	Olga	48170	Toader	90814
Bogdan	82105	Elvira	90755	Heliadiu	23148	Ladislau	67629	Oliver	106170	Ursula	102160
Blagoe	63458	Elza	57543	Herman	75001	Ladmila	102770	Olimpia	27106	Urban	8241
Bogdan	94220	Emanuel	33803	Hermiona	48149	Laura	9810	Onuț	72796	Valentin	32465
Bosioc	100962	Ema	91301	Hubert	38892	Lenca	72137	Otilia	107474	Valeria	58104
Beatrice	26578	Emilia	58562	Hilar	63456	Leo	108111	Onofriu	89620	Vasilie	19105
Basil	91345	Eufrosina	102136	Ianăș	108003	Liza	16604	Otonar	73375	Valeriu	70476
Benedict	58138	Eugen	90726	Ida	14742	Leontin	90801	Pavel	60076	Verona	102187
Barbara	90740	Eliza	107461	Ignatie	90712	Leonora	13672	Paula	106172	Viola	106036
Barbu	92320	Ernestina	31058	Ilca	13275	Lidia	90847	Petru	19759	Victor	29431
Bernat	37469	Eugenia	108381	Ilie	39468	Lina	107163	Paulina	79338	Victoria	38877
Berta	78233	Ervin	73330	Isac	91932	Livia	54793	Pascu	102711	Virgil	102109
Bartolom.	95012	Elisabeta	80854	Ignea	20196	Luca	90089	Pamfil	33816	Vichentie	60083
Bertold	20551	Ecaterina	78235	Isaia	107627	Lucian	108384	Rachila	64248	Veta	50574
Blanca	78229	Eugenia	57211	Iordache	39772	Lucreția	21647	Rafael	50456	Vlad	107232
Barbara	6454	Eva	83813	Ispas	102230	Lucia	102271	Regina	616	Vladimir	27370
Bia	65958	Fabian	489	Iustina	94222	Lumilla	91010	Rene	108073	Zacharia	60134
Bosioc	8216	Flora	79331	Iania	95017	Lia	84046	Roza	67635	Zamfira	106187
Cristian	94224	Fabis	107155	Iancu	107245	Longin	107683	Radu	33807	Zenovie	90664
Cornelia	13623	Florica	12717	Iconia	8102	Liviu	21507	Romul	102107	Zevedei	34083
										Zeno	107459

Comandarea rugăm a se face cât mai în grabă, ca să nu vindem numărul cerut.

Prețul loselor

	clasa I.:	
o optime	1:50	coroane
un pătrar	3-	"
jumătate	6-	"
intregă	12-	"

tragerea:

= în 19 și 21 mai =

Poftiți a tăia și a o trimite la adresa noastră de mai jos:

MEGRENDÉLÉS.

KISS KÁROLY és TÁRSA bank r.-t. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.
Sziveskedjék nekem a XXIV. sorsjáték osztályára a sorsjegyet,
hivatalos tervet és majd nyereményjegyzéket küldeni.A sorsjegy árát: kor. fill.
mellékelve bélyegekben küldöm
egyidejűleg postautalványon
kérem utánvételezni.

(A meg nem felelő módot sziveskedjék áthuzni).

Pontos
cím: { Név:
Lakhely, utca, házszám:
Utolsó posta, (megye):